

SCENARIUSZ ZAJEĆ Z GEOGRAFII DLA KLASY 7

Czas trwania lekcji: 45 minut.

Temat: Warunki rozwoju rolnictwa w Polsce

Podstawa programowa: opisuje warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce; X.10

Cele lekcji: Wiadomości

A – Uczeń zna:

- czynniki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa
- rozmieszczenie regionów o najkorzystniejszych warunkach rolniczych,
- rolę sektora rolniczego

B – Uczeń wyjaśnia:

- przyczyny wpływające na waloryzację regionów rolniczych,
- warunki dla rolnictwa w Polsce na tle Unii Europejskiej.

Umiejętności

C – Uczeń potrafi:

- wyjaśnić przyczyny zróżnicowania warunków pozaprzyrodniczych w różnych częściach Polski,
- wskazać na mapie regiony o najkorzystniejszych glebach, okresie wegetacji, warunkach klimatycznych i hydrologicznych,
- przedstawić rolnictwo jako sektor gospodarki i jego rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju.

D – Uczeń potrafi:

- ocenić sytuację rolnictwa Polski na tle Unii Europejskiej, wskazać mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia polskiego rolnictwa w UE.

Formy pracy: indywidualna, zbiorowa

Pomoce dydaktyczne: film, prezentacja multimedialna, podręcznik, zeszyt ćwiczeń do geografii, Rocznik Statystyczny Rolnictwa” 2019, GUS, str. 443

Metody nauczania:

metody problemowe: wykład konwersatoryjny, analiza SWOT

metody podające: opis, pogadanka, eksponująca

metody aktywizujące: dyskusja

Literatura dla nauczyciela:

M. Szubert, Planeta Nowa 3, Nowa Era, Warszawa 2010. Atlas Geograficzny. Świat Polska, Nowa Era.

J. Flis, Słownik szkolny. Terminy geograficzne, WSiP, Warszawa 1999. Geografia rolnictwa polski,

Tadeusz Olszewski, Warszawa 1985, PWE. Świat w liczbach 2010, WSiP, Warszawa 2010.

www.stat.gov.pl

Przebieg zajęć:

Faza wprowadzająca

1. Czynności organizacyjne, nauczyciel wprowadza uczniów w tematykę lekcji. Prezentuje krótki film *Znaczenie rolnictwa z zasobów Multiteki Planeta Nowa 7*. Następnie zadaje pytanie dotyczące funkcji sektora rolnictwa w gospodarce i społeczeństwie oraz przeprowadza burzę mózgów. Określenie celów lekcji. (slajd 1-4)

Faza realizacyjna

1. Nauczyciel wraz z uczniami wymieniają jakie warunki przyrodnicze wpływają na rozwój rolnictwa w Polsce. Nauczyciel zadaje uczniom pytanie: *W jaki sposób środowisko przyrodnicze może wpłynąć na rozwój rolnictwa?* i przeprowadza burzę mózgów. Uczniowie analizują czynniki przyrodnicze wpływające na rozwój rolnictwa oraz wymieniają rejony najbardziej korzystne rolniczo oraz najmniej korzystne rolniczo w Polsce. (slajd 5-9)

2. Nauczyciel zadaje uczniom pytanie: *W jaki sposób działalność człowieka może wpłynąć na rozwój rolnictwa?* i przeprowadza burzę mózgów. Uczniowie udzielają odpowiedzi na pytanie, ustalając tym samym listę pozaprzyrodniczych warunków rozwoju rolnictwa. (slajd 10)

3. Uczniowie, odpowiadając na pytania nauczyciela, analizują mapy z „Rocznika Statystycznego Rolnictwa” 2017 (GUS), które są wyświetlone za pomocą sjałdów:

a) *Zróżnicowanie gospodarstw indywidualnych pod względem powierzchni* (slajd 11) – pytania do mapy:

☒ *W której części Polski przeważają gospodarstwa małe (rozdrobnione), a w której duże?*

☒ *Jakie są przyczyny tych różnic?*

b) *Pracujący w rolnictwie według województw* (slajd 12) – pytania do mapy:

☒ *Które województwo ma największe, a które najmniejsze zatrudnienie w rolnictwie?*

☒ *Jakie są przyczyny takiego zróżnicowania?*

c) *Ciągniki rolnicze według województw* (slajd 13) – pytania do mapy:

☒ *Które województwa mają największą mechanizację rolnictwa?*

☒ *Czym różni się ta mapa od pierwszej mapy, która dotyczyła wielkości gospodarstw? Jaki płynie z tego wniosek?*

d) *Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych* (slajd 14) – pytania do mapy:

☒ *Które województwa mają najwyższy, a które najniższy poziom chemizacji?*

☒ *Jakie są przyczyny tych różnic?*

Faza podsumowująca

1. Uczniowie w podzieleniu na grupy ustalają wnioski dotyczące warunków rozwoju rolnictwa i odnoszą je do relacji z Unią Europejską. Swoje wnioski zapisują w postaci analizy SWOT

Uwagi metodyczne dla nauczyciela dotyczące wykorzystania ICT:

Prezentacja multimedialna:

Slajd 1 – temat lekcji

Slajd 2 – cele lekcji

Slajd 3 – czym zajmuje się rolnictwo

Slajd 4 – podział warunków rozwoju rolnictwa na przyrodnicze i pozaprzyrodnicze

Slajd 5 – przyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa

Slajd 6 – ukształtowanie powierzchni

Slajd 7 – klimat (długość okresu wegetacyjnego, roczne sumy opadów atmosferycznych)

Slajd 8 – gleby

Slajd 9 – rejony z korzystnymi i niekorzystnymi warunkami rozwoju rolnictwa w Polsce

Slajd 10 – pozaprzyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa

Slajd 11 – wielkość gospodarstw rolnych (mapa z rozmieszczeniem średnich powierzchni rolnych w Polsce, 2018)

Slajd 12 – kartodiagram przedstawiający pracujących w rolnictwie według województw 2018

Slajd 13 – kartodiagram przedstawiający ilość ciągników rolniczych według województw 2018

Slajd 14 – kartodiagram przedstawiający zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych według województw 2018

Slajd 15 – tabela do analizy SWOT, wraz z podpowiedziami

Slajd 16 –źródło

Uwagi i wskazówki po przeprowadzonej lekcji: